

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Գ Ի Ր

2021-2022 ուսումնական տարվա ընթացքում «PRO BONO» իրավաբանական կլինիկայի գործունեության վերաբերյալ

2021 թվականի հոկտեմբերի 1-ից մեկնարկեցին ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրին կից «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայի դասընթացները: Դասընթացները կազմակերպվեցին շաբաթական մեկ հանդիպումով՝ մեկ ամիս տևողությամբ: Ուսուցումն իրականացվեց մասնագիտական գիտելիքների խորացման և իրավաբանական խորհրդատվություն մատուցելու հմտությունների ձևավորման նպատակով: Դասընթացների ընթացքում իրականացվեց քաղաքացիաիրավական, քրեաիրավական, վարչաիրավական խնդիրների ուսումնասիրում և դրանց ճիշտ լուծումների քննարկում: Այս ամենին զուգահեռ կազմակերպվեց հաճախորդների հետ ճիշտ հաղորդակցվելու, մասնագիտական էթիկայի և իրավաբանական խորհրդատվություն պատշաճ մատուցելու հմտությունների ուսուցում:

Ի վերջո, դասընթացների արդյունքում հնարավոր եղավ ձևավորել այնպիսի որակներ, ինչպիսիք են՝ սոցիալական ակտիվություն, ճշտապահություն, կարգապահություն, պատասխանատվություն՝ ստանձնած գործի հանդեպ: Եվ որ ամենակարևորն է՝ դասընթացները հնարավորություն կտան ձեռք բերած գիտելիքները, արժեքներն ու սկզբունքներն՝ ի շահ պետությանը և բնակչությանը ծառայեցնելու:

2021թ. նոյեմբերի 12-ին ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրում տեղի ունեցավ «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայում ուսուցում ստացած և քննությունը հաղթահարած՝ ակադեմիայի իրավագիտության ֆակուլտետի 8 սովորողների հավաստագրերի հանձնման արարողությունը:

Հավաստագրերի հանձնման արարողությանը ներկա էին՝ ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի պետ, ի.գ.թ, դոցենտ, ոստիկանության գնդապետ Գ. Գրիգորյանը, ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի կրթության որակի ապահովման բաժանմունքի պետ, ոստիկանության կապիտան Տ. Խաչատրյանը, իրավաբանական կլինիկայի ղեկավար, ի.գ.թ, դոցենտ, ոստիկանության փոխգնդապետ Հ. Խաչատրյանը և գործունեությունը կարգավորող դասախոսները: Վերջիններս սովորողներին շնորհավորական խոսք ուղղեցին և կարևորեցին կրթահամալիրում իրավաբանական կլինիկայի գործունեությունը՝ սովորողներին իրավաբանի համապատասխան հմտություններ ձեռք բերելու հնարավորություն ընձեռելու հարցում: Գ.Գրիգորյանը նշեց նաև, որ կլինիկան սովորողներին հնարավորություն կտա ձեռք բերել գործնական և քաղաքացիների հետ շփվելու հմտություններ, որոնք հարկավոր կլինեն հետագա աշխատանքային գործունեության ընթացքում:

Հավաստագրեր ստանալուց հետո կլինիկայի սովորողները հնարավորություն ստացան անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն տրամադրել քաղաքացիներին քրեաիրավական և քաղաքացիաիրավական հարցերով և իրավապաշտպան գործունեություն իրականացնել իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակներում:

«Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայում սովորողների մասնագիտական հմտությունների և կարողությունների ձևավորման և շարունակական զարգացման համար նախատեսվել և իրականացվել են մի շարք նախաձեռնություններ ու միջոցառումներ:

Մասնավորապես, «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայի սովորողները 2021 թվականի հոկտեմբերի 19-ին այցելեցին Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան՝ քրեական գործով ընթացող դատական նիստին: Կլինիկայի սովորողները ներկա գտնվեցին վկաների հարցաքննությանը, գրառեցին իրենց հետաքրքրող հարցերը, ուշադիր հետևեցին դատավարության անցկացման կարգին: Նիստն անցավ շատ հետաքրքիր և արդյունավետ: Իրավաբանական կլինիկայի սաները սովորեցին գործնականում քրեական դատավարության անցկացման կարգը, ձեռք բերեցին վկաներին հարցեր տալու հմտություններ, ծանոթացան նաև

դատավարության տևական լինելու արդյունքում առաջացող խնդրահարույց հարցերին և դրա հետևանքով դատավարության արդյունավետության ցածրացմանը: Վկաները մեծամասամբ հրաժարվում էին պատասխանել հարցերին՝ պայմանավորված այն հանգամանքով, որ հանցագործությունը տեղի էր ունեցել մի քանի տարի առաջ, և վկաները չէին հիշում իրադրության մանրամասները: Նիստի ավարտից հետո կարծիքների փոխանակում տեղի ունեցավ, հետաքրքրող հարցեր քննարկվեցին:

2022 թվականի մարտի 20-ին «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայի սովորողներն այցելել են Փաստաբանների պալատ, որտեղ հանդիպել են Փատաբանների պալատի նախագահի տեղակալ Հարութ Ակլունցի հետ: Վերջինիս ուղղեցին հուզող հարցերը, որոնք վերաբերում էին իրավաբանական գործունեությունում փաստաբանների դերի, նրանց էթիկային վերաբերող մի շարք կանոններին, Փաստաբանական դպրոց ընդունելության, ուսման և փաստաբանական գործունեություն իրականացնելու համար արտոնագրերի ձեռքբերման ընթացակարգին և մի շարք այլ հարցեր: Քննարկման ընթացքում անդրադարձ եղավ նաև իրավապահ մարմինների և փաստաբանների միջև աշխատանքային գործունեության ընթացքում առաջացած խնդիրներին: Պարոն Ակլունցը ներկայացրեց Հանրային պաշտպանի գրասենյակի գործունեությունը, ինչպես նաև հանրային պաշտպանի դերը և նշանակությունն իրավապաշտպան գործունեությունում:

Այցի ավարտին կլինիկայի սովորողներին հնարավորություն տրվեց շրջել վարչական շենքի տարածքում և ծանոթանալ Փաստաբանների պալատի աշխատակիցների առօրյա աշխատանքին:

Այս այցը նպաստեց, որպեսզի իրավաբանական կլինիկայի սովորողներն ավելի ճշգրիտ պատկերացում կազմեն փաստաբանների մատուցվող իրավաբանական օգնության նշանակության մասին, իմանան, թե ինչ հատկանիշներ պետք է ունենա

իրավաբանը, իրավական համակարգում կարողանա լինել մրցունակ և արդյունավետ պաշտպանել իր վստահորդի շահերը:

2022 թվականի ապրիլի 6-ին «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկա է այցելել ՀՀ ոստիկանության իրավաբանական վարչության իրավական պաշտպանության բաժնի պետի տեղակալ, ոստիկանության փոխգնդապետ Նունե Շանոյանը: Իրականացվել է քննարկում վարչական ակտերի հասկացության, դրանց բողոքարկման կարգի, բողոքարկման գործընթացում առաջացող խնդիրների, պրակտիկ ոլորտում առկա

հիմնախնդիրների, ինչպես նաև սովորողների պրակտիկ փորձ ձեռք բերելու հնարավորության վերաբերյալ:

Քննարկման ընթացքում իրավաբանական կլինիկայի սովորողները յուրացրին վարչական ակտերի բողոքարկման գործընթացի առանձնահատկությունները և ծանոթացան պրակտիկայում առաջացող խնդիրների լուծման եղանակներին, նաև ստացան իրենց հետաքրքրող հարցերի պատասխանները:

2022 թվականի ապրիլի 12-ին «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայի սովորողներն այցելել են ՀՀ վարչական դատարան՝ ականատես լինելու դատական գործընթացին: Մասնակից լինելով դատական գործընթացին՝ նրանք ծանոթացան ինչպես դատավորի, այնպես էլ փաստաբանների պրակտիկ և դատարանի իրավակիրառ գործունեությանը, դատարանի գործողություններին առանձնահատկություններին, ականատես եղան, թե ինչպես է դատավորն իր հմտությունների շնորհիվ կանոնակարգված վարում դատական նիստը:

Ընդմիջումների ընթացքում քննարկումներ իրականացվեցին դատավորի հետ՝ ինչպես տվյալ պահին քննվող գործերի վերաբերյալ, այնպես էլ վարչական իրավունքի տարբեր հիմնահարցերի շուրջ, դատավորը պատասխանեց կլինիկայի սովորողներին հետաքրքրող տարբեր հարցերի:

2022թ ապրիլի 13-ին «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկայի սովորողներն այցելեցին «AM» իրավաբանական ընկերություն և նրանց հնարավորություն ընձեռվեց համադրել տեսական գիտելիքները գործնականի հետ:

Ընկերության բաժնետեր, փաստաբան Դավիթ Հունանյանը ներկայացրեց ընկերության գործունեությունը, մատուցվող ծառայությունները և աշխատաշուկայում որդեգրած քաղաքականությունը:

Իրավաբանական կլինիկայի սովորողները հետաքրքրվեցին փաստաբանի մասնագիտության առավելություններին և մարտահրավերներին առնչվող խնդիրներով: Պրն Հունանյանը խոսեց փաստաբանական գործունեության տեսակների, պրակտիկայում հանդիպող խոչընդոտների և հաջողակ փաստաբան դառնալու համար անհրաժեշտ անձնական որակների մասին: Նա ապագա իրավաբանների խնդրանքով պատմեց իր աշխատանքային երկարամյա գործունեության ընթացքում տարած ամենատպալորիչ հաղթանակի և գործում հաջողելու համար ներդրած մասնագիտական կարողությունների մասին:

Պրն Հունանյանը հարցեր ուղղեց ապագա մասնագիտական ուղղվածության մեջ սովորողների կողմնորոշվածությունը պարզելու և պատրաստակամություն հայտնեց օգնել նրանց այդ ուղղությամբ:

Կլինիկայի սովորողները հետաքրքրվեցին գրասենյակի աշխատանքի, արձանագրած հաջողությունների, մասնագետների արդյունավետ աշխատանքի արդյունքներով: Կլինիկայի սովորողներից շատերը ոգեշնչվեցին հետագայում փաստաբանական ուղղվածություն ընտրելու հարցում:

Հանդիպման ավարտին պրն Հունանյանը ներկայացրեց հետագայում «AM» ընկերությունում աշխատանքի ընդունվելու կամ պրակտիկա անցնելու հնարավորություններն ու ընթացակարգերը:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ կարող ենք արձանագրել, որ «Pro Bono» իրավաբանական կլինիկան իրական հնարավորություն է կրթահամալիրում սովորողների համար ոչ միայն տեսական գիտելիքները գործնական ոլորտում զարգացնելու, այլ նաև գործառնական հավելյալ հմտություններ և կարողություններ ձևավորելու և զարգացնելու համար: Այդ մասին են վկայում իր բավականին կարճ պրակտիկայի ընթացքում արդեն իսկ կլինիկա դիմած քաղաքացիներին ցուցաբերած պատշաճ և գրագետ իրավական աջակցության փաստերը: Մասնավորապես, կլինիկայի սովորողների օգնությամբ լրացվել են հայցադիմումներ՝ ամուսնալուծության, երեխային տեսակցության կարգ սահմանելու վերաբերյալ, իրավաբանական կլինիկայի խորհրդատվության շրջանակներում քաղաքացիներին պարզաբանումներ են տրվել ամուսնալուծության, ամուսնալուծությունից հետո երեխաների նկատմամբ իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ: